

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

19.01.2016

№ 26

Про затвердження Методичних
рекомендацій щодо виконання
власних (самоврядних)
повноважень об'єднаної
територіальної громади у сфері
соціального захисту населення

З метою забезпечення ефективного управління діяльністю об'єднаних територіальних громад відповідно до законів України „Про добровільне об'єднання територіальних громад”, „Про місцеве самоврядування в Україні” та з урахуванням доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Г. Зубка від 13.01.2016 № 49877/1/1-15

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра В. Шевченка.

Міністр

П. Розенко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства соціальної
політики України

19.04.2016 № 26

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання власних (самоврядних) повноважень
об'єднаної територіальної громади
у сфері соціального захисту населення

1.1. Ці Методичні рекомендації розроблені з метою забезпечення єдиного методологічного підходу до виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення та захисту прав дітей на підставі норм законодавчих актів з питань соціального захисту населення згідно з додатком 1.

1.2. Бюджет об'єднаної територіальної громади на соціальний захист та соціальне забезпечення розробляється з урахуванням особливостей підготовки місцевих бюджетів, визначених бюджетним законодавством.

1.3. Для виконання власних повноважень у сфері соціального захисту населення, в тому числі захисту прав дітей, у структурі виконавчого органу об'єднаної територіальної громади пропонується утворити відповідні структурні підрозділи або покласти повноваження на відповідальних працівників виконавчого органу (далі – відповідальний підрозділ (посадова особа)).

1.4. Основними завданнями відповідальних підрозділів (посадових осіб) доцільно визначити:

1) забезпечення реалізації державної політики у сфері зайнятості населення;

2) організацію надання соціальних і реабілітаційних послуг, проведення соціальної роботи з особами, сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах;

3) розроблення та організацію виконання комплексних програм і заходів щодо поліпшення становища соціально вразливих верств населення, осіб, сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, та всебічне сприяння в отриманні ними соціальних виплат і послуг за місцем проживання, перебування;

4) забезпечення реалізації державної політики з питань підтримки сім'ї; забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків; соціальної інтеграції інвалідів; у сфері захисту прав і свобод внутрішньо переміщених осіб;

5) забезпечення реалізації державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, розроблення та виконання відповідних регіональних і місцевих програм;

6) забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей.

1.5. Відповідно до визначених чинним законодавством повноважень у сфері соціального захисту населення пропонується виконання відповідальним підрозділом (посадовою особою) таких функцій:

1) у сфері зайнятості населення:

участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері зайнятості населення в межах повноважень (*стаття 17 Закону України „Про зайнятість населення“*);

участь у реалізації територіальних (місцевих) програм зайнятості населення (*стаття 18 Закону України „Про зайнятість населення“*);

визначення видів та організація громадських робіт, що відповідають потребам певної територіальної громади або задовольняють суспільні потреби територіальних громад (*стаття 31 Закону України „Про зайнятість населення“*);

створення у разі необхідності спеціальних робочих місць для працевлаштування інвалідів (*стаття 17 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні“*);

2) підготовка пропозицій щодо встановлення за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткових до встановлених законодавством гарантій щодо соціального захисту населення (*стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“*, *стаття 19 Закону України „Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії“*, *стаття 2 Закону України „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні“*, *стаття 2 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“*);

3) вирішення відповідно до законодавства питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни та праці, сім'ям загиблих (померлих або визнаних такими, що пропали безвісти) військовослужбовців, а також військовослужбовців, звільнених у запас (крім військовослужбовців строкової служби та військової служби за призовом осіб офіцерського складу) або відставку, інвалідам з дитинства, багатодітним сім'ям у будівництві індивідуальних жилих будинків, проведенні капітального ремонту житла, у придбанні будівельних матеріалів; відведення зазначеним особам у першочерговому порядку земельних ділянок для індивідуального будівництва, садівництва та городництва (*стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“*);

4) вирішення питань про надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку з похованням самотніх громадян, ветеранів війни та праці, а також інших категорій малозабезпечених громадян; подання допомоги на поховання громадян в інших випадках, передбачених

законодавством (стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”);

5) у сфері надання соціальних і реабілітаційних послуг та проведення соціальної роботи:

визначення відповідно до статті 13 Закону України „Про соціальні послуги” потреб населення об’єднаної територіальної громади у соціальних та реабілітаційних послугах, на основі яких планується надання послуг відповідно до затверджених наказами Міністерства соціальної політики від 15.10.2012 № 648 та від 20.01.2014 № 28 Методичних рекомендацій визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах, Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах;

забезпечення проведення соціальної роботи в об’єднаній територіальній громаді (статті 1, 3, 12 Закону України „Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”), зокрема:

- виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують соціальної підтримки і надання соціальних послуг (Порядок виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 896);

- визначення індивідуальних потреб сімей (осіб) у соціальних послугах та соціальній підтримці (Порядок виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 896);

- здійснення соціального супроводу сімей (осіб), які потрапили у складні життєві обставини, надання їм допомоги в оформленні документів для призначення усіх видів соціальної підтримки та послуг у сфері соціального захисту населення;

організація надання соціальних та реабілітаційних послуг сім’ям (особам), які опинились у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги (стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, статті 12, 13, 18 Закону України „Про соціальні послуги”, статті 3, 12 Закону України „Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”, статті 7, 18, 23 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, стаття 11 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, статті 14, 18, 19 Закону України „Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей”, стаття 16 Закону України „Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”, стаття 5 Закону України „Про психіатричну допомогу”, статті 8, 16 Закону України „Про попередження насильства в сім’ї”, постанова Кабінету Міністрів

України від 22.08.2012 № 783 „Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, наказ Міністерства сім'ї, молоді та спорту і Міністерства внутрішніх справ від 07.09.2009 № 3131/386 „Про затвердження Інструкції щодо взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органів внутрішніх справ, щодо попередження насильства в сім'ї”);

розгляд заяв осіб, які опинились у складних життєвих обставинах, щодо отримання соціальних послуг та прийняття рішення стосовно їх надання, зокрема щодо сприяння влаштуванню (за потреби) до будинків-інтернатів (пансіонатів) громадян похилого віку, осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів, направлення до реабілітаційних установ осіб з інвалідністю та дітей-інвалідів відповідно до поданих заяв і документів, перелік яких визначено законодавством; розгляд звернень громадян з питань дискримінації за ознакою статі та вжиття заходів щодо усунення проявів дискримінації за ознакою статі (стаття 9 Закону України „Про соціальні послуги”, 12, 13 Закону України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 80 „Про затвердження Порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг” (зі змінами), наказ Міністерства соціальної політики від 01.04.2014 № 170 „Про затвердження форм документів щодо отримання інвалідами та дітьми-інвалідами реабілітаційних послуг у реабілітаційних установах”);

прийняття заяв та видання довідок про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб (постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 „Про облік внутрішньо переміщених осіб”);

моніторинг, контроль та оцінювання якості соціальних послуг (статті 1, 7, 18 Закону України „Про соціальні послуги.”);

розроблення та реалізація заходів і програм щодо соціального захисту дітей (стаття 5 „Про охорону дитинства”);

участь у виконанні загальнодержавних, регіональних та інших програм соціальної підтримки сімей (статті 3, 12 Закону України „Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”);

участь у проведенні заходів, спрямованих на запобігання та протидію торгівлі людьми (стаття 5 Закону України „Про протидію торгівлі людьми”);

забезпечення виплат щомісячної компенсації непрацюючим фізичним особам, що здійснюють догляд за особами, які за висновком медичних закладів потребують постійного стороннього догляду (стаття 7 Закону України „Про соціальні послуги”, постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 № 558 „Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги”);

проведення заходів, спрямованих на запобігання бездомності осіб, соціальний захист та реінтеграцію бездомних осіб (статті 14, 15, 18 Закону України „Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей”);

проведення згідно із законодавством заходів соціального патронажу щодо осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк (стаття 16 Закону України „Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”);

поширення інформації про організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів (статті 4 Закону України „Про волонтерську діяльність”);

виконання програм і заходів щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (стаття 12 Закону України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”);

у межах своєї компетенції організація роботи, пов'язаної з наданням благодійної (гуманітарної) допомоги соціально незахищеним громадянам та сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах (стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”);

участь у створенні безперешкодного середовища для маломобільних категорій населення (статті 27, 34 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”);

б) забезпечення виконання функцій органу опіки та піклування над повнолітніми недієздатними особами та особами, цивільна дієздатність яких обмежена (стаття 56 Цивільного кодексу України, стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”);

7) у сфері оздоровлення та відпочинку дітей:

організація оздоровлення та відпочинку дітей, в тому числі дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, розроблення та виконання відповідних регіональних і місцевих програм (стаття 7 Закону України „Про оздоровлення та відпочинок дітей”);

здійснення контролю за діяльністю дитячих закладів оздоровлення та відпочинку незалежно від форми власності та підпорядкування, розташованих на території громади (стаття 7 Закону України „Про оздоровлення та відпочинок дітей”, постанова Кабінету Міністрів України від 28.04.2009 № 426 „Про затвердження Порядку проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку і присвоєння їм відповідних категорій”);

8) у сфері захисту прав дітей (стаття 5 Закону України „Про охорону дитинства”):

розроблення та здійснення галузевих і регіональних програм поліпшення становища дітей, вирішення інших питань у сфері охорони дитинства;

організація роботи щодо запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, вчиненню дітьми правопорушень, зокрема проведення заходів щодо:

- перевірок дотримання в ігрових залах, комп'ютерних клубах, відеотеках, дискотеках, інших розважальних закладах і громадських місцях правопорядку та етичних норм стосовно дітей;
- захисту від усіх форм фізичного та психічного насильства, образи, недбалого та жорстокого поводження, експлуатації, включаючи сексуальні зловживання, у тому числі з боку батьків або осіб, які їх замінюють;
- втягнення в злочинну діяльність, залучення до вживання алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин;
- залучення до екстремістських релігійних психокультових угруповань і течій, створення та розповсюдження порнографічних матеріалів, примушування до проституції, жебрацтва, бродяжництва, втягнення до азартних ігор тощо;
- надання дитині та особам, які піклуються про неї, необхідної допомоги у запобіганні та виявленні випадків жорстокого поводження з дитиною, передання інформації про такі випадки для розгляду до відповідних уповноважених законом органів для проведення розслідування та вжиття заходів щодо припинення насильства;
- ведення обліку дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, залишилися без піклування батьків, дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- тимчасове влаштування дітей, які залишилися без піклування батьків, дітей-біженців і дітей, які потребують додаткового або тимчасового захисту, розлучених із сім'ями (*постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 „Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини“*);
- проведення заходів щодо влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні форми виховання (*постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 „Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини“*);
- сприяння усиновленню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, ведення обліку кандидатів в усиновлювачі (*постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 „Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини“*);
- вжиття заходів щодо захисту житлових і майнових прав дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (*статті 11, 33 Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування“*);
- забезпечення представництва інтересів дітей у суді;
- забезпечення підготовки рішення органу опіки та піклування про негайне відібрання дитини (в разі виникнення загрози життю та здоров'ю дитини) та забезпечує його виконання і встановлення статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування (*пункт 8 постанови Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 „Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини“*);

визначення органами опіки та піклування одного з батьків, який проживає окремо, у вихованні дитини виходячи з її інтересів (в разі, коли батьки не можуть дійти згоди щодо такої участі) (стаття 15 Закону України „Про охорону дитинства”);

9) надання пропозицій до проекту бюджету об'єднаної територіальної громади в частині врахування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (стаття 14 Закону України „Про соціальні послуги”, статті 86, 89, 90 та 91 Бюджетного кодексу України);

10) виконання повноважень, делегованих органами виконавчої влади (стаття 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”);

11) виконання інших повноважень, передбачених законом.

1.6.3 урахуванням позитивного досвіду організації роботи місцевих органів соціального захисту в наданні громадянам послуг із соціальної підтримки, для забезпечення виконання Закону України „Про звернення громадян” рекомендується проводити прийом громадян шляхом:

консультування з питань надання соціальної підтримки;

проведення співбесід із заявниками;

визначення потреб сім'ї у соціальній підтримці;

прийому заяв з необхідними документами для надання усіх видів державної соціальної підтримки згідно з орієнтовним переліком послуг із соціальної підтримки, які надаються відповідними структурними підрозділами районних державних адміністрацій, що додається (додаток 2).

Якщо питання, з якими звертається заявник, не належить безпосередньо до компетенції органу місцевого самоврядування відповідної територіальної громади, йому рекомендують звернутися до органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування, які розглядають зазначені питання, повідомляючи місце розташування та контактні телефони таких органів.

Прийом громадян, які звертаються за соціальною підтримкою, рекомендується проводити у спеціально виділеному приміщенні за принципом „єдиного вікна”.

Для забезпечення доступу мешканців територіальної громади до усіх послуг у сфері соціального захисту доцільно у вказаному приміщенні організувати також надання громадянам послуг (консультацій) спеціально уповноваженими державними органами та організаціями, зокрема, з питань пенсійного забезпечення, страхових виплат і послуг тощо).

Просторовим плануванням такого приміщення передбачається створення функціонально-просторових секторів:

інформаційного;

консультативного;

очікування та заповнення заяв;

прийняття заяв та інших документів.

Робота з прийому громадян має бути організована таким чином, щоб заявник витрачав якомога менше часу на ознайомлення з інформацією, заповнення заяви, очікування тощо та за потреби міг звернутися із запитанням до спеціаліста.

1.7. З метою надання якісних послуг населенню територіальної громади у сфері соціальних послуг та організації соціальної роботи у сільській місцевості з максимальною зручністю та мінімальними затратами залежно від чисельності мешканців та віддаленості населених пунктів від адміністративних центрів рекомендується:

передбачити в штатному розписі виконавчого органу, об'єднаної територіальної громади посаду фахівця із соціальної роботи та надання соціальних послуг (консультування, інформування, оцінювання потреб мешканців громади у соціальних послугах, організація соціального супроводу, направлення до закладів соціального обслуговування);

передбачити визначення для фахівців із соціальної роботи територіальних зон обслуговування населення (із розрахунку: орієнтовно 1 фахівець на 1 тисячу населення сільської місцевості об'єднаної територіальної громади).

1.8. З метою належного виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаної територіальної громади у сфері захисту прав дітей рекомендується передбачити посади спеціалістів з питань захисту прав дітей у штатному розписі виконавчого органу об'єднаної територіальної громади (із розрахунку: орієнтовно 1 працівник на 2 тисячі дитячого населення) або утворювати структурний підрозділ захисту прав дітей (якщо дитяче населення перевищує 4 тисячі).

1.9. Згідно із Законом України „Про соціальні послуги” соціальні послуги надаються з урахуванням результатів оцінки потреб особи / сім'ї, проведеної на підставі звернення / повідомлення про надання таких послуг.

Відповідно до наказу Міністерства соціальної політики від 03.09.2012 № 537 „Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати” на рівні об'єднаної територіальної громади забезпечується надання таких соціальних послуг: догляд вдома, денний догляд, підтримане проживання, паліативний / хоспісний догляд вдома, послуги з влаштування до сімейних форм виховання, соціальна адаптація, соціальна адаптація та реінтеграція, соціальна реабілітація, надання притулку, кризове та екстрене втручання, консультування, соціальний супровід / патронаж, представництво інтересів, соціальна профілактика.

Організація надання соціальних послуг проводиться шляхом:

утримання та створення закладів, установ та служб, які надають соціальні послуги особам та сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах (закони України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про соціальні послуги”, „Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”, „Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей”, „Про соціальну

адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк" та інші);

соціального замовлення соціальних послуг у недержавних організаціях (Закон України „Про соціальні послуги”, постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2013 № 324 „Про затвердження Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів”);

співпраці з іншими органами місцевого самоврядування щодо спільного фінансування установ і закладів, які надають соціальні послуги (Закон України „Про співробітництво територіальних громад”, Бюджетний кодекс України);

залучення непрацюючих фізичних осіб до надання соціальних послуг і виплати їм компенсації за надання таких послуг (постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 № 558 „Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги”).

Додаток 1

До Методичних рекомендацій щодо виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення

Перелік

**законодавчих актів України,
якими передбачено власні (самоврядні) повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення**

Закони України:

- Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні”;
- Закон України „Про добровільне об'єднання територіальних громад”;
- Закон України „Про співробітництво територіальних громад”;
- Закон України „Про соціальні послуги”;
- Закон України „Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”;
- Закон України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”;
- Закон України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”;
- Закон України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;
- Закон України „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”;
- Закон України „Про жертви нацистських переслідувань”;
- Закон України „Про протидію торгівлі людьми”;
- Закон України „Про попередження насильства в сім'ї”;
- Закон України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”;
- Закон України „Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей”;
- Закон України „Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”;
- Закон України „Про психіатричну допомогу”;
- Закон України „Про оздоровлення та відпочинок дітей”;
- Закон України „Про зайнятість населення”;
- Закон України „Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”;
- Закон України „Про волонтерську діяльність”;
- Закон України „Про охорону дитинства”;
- Закон України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”;
- Закон України „Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”;

Закон України „Про Загальнодержавну програму „Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2016 року”;
 Закон України „Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”;
 Бюджетний кодекс України.

Постанови Кабінету Міністрів України:

від 14.01.2004 № 12 „Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку”;
 від 29.04.2004 № 558 „Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги”;
 від 09.04.2005 № 268 „Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги”;
 від 31.01.2007 № 80 „Про затвердження Порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг” (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.12.2013 № 921);
 від 24.09.2008 № 866 „Питання діяльності органів опіки та піклування, пов’язаної із захистом прав дитини”;
 від 28.04.2009 № 426 „Про затвердження Порядку проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку і присвоєння їм відповідних категорій”;
 від 29.12.2009 № 1417 „Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)”;
 від 22.08.2012 № 783 „Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми”;
 від 19.12.2012 № 1184 „Про затвердження Порядку надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати та внесення змін до переліку соціальних послуг, умов та порядку їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)”;
 від 29.04.2013 № 324 „Про затвердження Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів”;
 від 01.08.2013 № 573 „Про затвердження Загального положення про центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді”;
 від 21.11.2013 № 896 „Про затвердження Порядку виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб)”;
 від 01.10.2014 № 509 „Про облік внутрішньо переміщених осіб”.

Накази центральних органів виконавчої влади:

наказ Державного комітету України справах сім’ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства праці та соціальної політики України від 26.05.1999 № 34/166/131/88 „Про затвердження

правил опіки та піклування”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17.06.1999 за № 387/3680 № 387/3680;

наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 27.07.2004 № 165 „Про затвердження Критеріїв оцінки конкурсних пропозицій про залучення бюджетних коштів для надання соціальних послуг”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06.09.2004 за № 1099/9698;

наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства України у справах сім’ї, молоді та спорту, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства внутрішніх справ України, Державного комітету України з питань справ національностей та релігій, Державного департаменту України з питань виконання покарань 19.02.2009 № 70/411/101/65/19/32 „Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів, що надають соціальні послуги бездомним особам”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.05.2009 за № 419/16435 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 19.02.2015 № 188/77/178/222/5);

наказ Міністерства України у справах сім’ї, молоді та спорту, Міністерства внутрішніх справ України від 07.09.2009 № 3131/386 „Про затвердження Інструкції щодо взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім’ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді та органів внутрішніх справ, щодо попередження насильства в сім’ї”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.09.2009 за № 917/16933.

наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 № 429/831/769/3279/5 „Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів соціального патронажу звільнених осіб”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15.12.2011 за № 1441/20179;

наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства внутрішніх справ України від 28.03.2012 № 478/5/180/375/212/258 „Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб’єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.03.2012 за № 487/20800;

наказ Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 № 537 „Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 19.09.2012 за № 1614/21926;

наказ Міністерства соціальної політики України від 15.10.2012 № 648 „Про затвердження Методичних рекомендацій визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах”;

наказ Міністерства соціальної політики України від 27.12.2013 № 904 „Про затвердження методичних рекомендацій з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг”;

наказ Міністерства соціальної політики України від 20.01.2014 № 28 „Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07.02.2014 за № 253/25030;

наказ Міністерства соціальної політики України від 01.04.2014 № 170 „Про затвердження форм документів щодо отримання інвалідами та дітьми-інвалідами реабілітаційних послуг у реабілітаційних установах”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11.04.2014 за № 409/25186;

наказ Міністерства соціальної політики України від 03.06.2014 року № 347 „Про затвердження Порядку взаємодії державних органів та установ щодо професійної реабілітації, зайнятості та працевлаштування інвалідів”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26.06.2014 за № 672/25449.

Додаток 2
До Методичних рекомендацій щодо
виконання власних (самоврядних)
повноважень об'єднаної територіальної
громади у сфері соціального захисту
населення

**Орієнтовний перелік послуг
із соціальної підтримки населення, що надаються відповідними
структурними підрозділами районних державних адміністрацій**

1. Включення до Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги.
2. Призначення субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.
3. Надання пільг на придбання твердого палива і скрапленого газу.
4. Видання довідки для отримання пільг інвалідами, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу.
5. Призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
6. Призначення допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами незастрахованим особам.
7. Призначення допомоги при народженні дитини.
8. Призначення допомоги при усиновленні дитини.
9. Призначення допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.
10. Призначення допомоги на дітей одиницями матерям.
11. Призначення тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме.
12. Призначення щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу, який за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за ним.
13. Призначення державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.
14. Призначення надбавки на догляд до державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.
15. Призначення державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам.
16. Призначення державної соціальної допомоги на догляд:
одиноким малозабезпеченим особам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії потребують постійного стороннього догляду і

- одержують пенсію за віком або за вислугу років чи по інвалідності (крім інвалідів I групи);
- малозабезпеченим інвалідам I групи, які одержують пенсію за віком або за вислугу років чи по інвалідності.
17. Призначення щомісячної адресної грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.
 18. Призначення одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичної операції, бойових дій та збройного конфлікту.
 19. Призначення одноразової винагороди жінкам, яким присвоєно почесне звання України „Мати-героїня”.
 20. Призначення одноразової матеріальної допомоги інвалідам та непрацюючим малозабезпеченим особам.
 21. Призначення одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми.
 22. Призначення щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій особі, яка здійснює догляд за інвалідом I групи або за особою, яка досягла 80-річного віку.
 23. Призначення компенсаційної виплати фізичній особі, яка надає соціальні послуги.
 24. Призначення компенсацій та допомоги громадянам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесеним до категорії 1.
 25. Призначення компенсацій та допомоги громадянам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесеним до категорії 2.
 26. Призначення компенсацій та допомоги громадянам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесеним до категорії 3.
 27. Призначення компенсацій та допомоги батькам дітей, потерпілих від Чорнобильської катастрофи, та дітей, які є інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи.
 28. Призначення одноразової компенсації сім'ям, які втратили годувальника із числа осіб, віднесених до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою.
 29. Призначення одноразової компенсації батькам померлого учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, смерть якого пов'язана з Чорнобильською катастрофою.
 30. Призначення грошової компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.
 31. Оплата додаткової відпустки строком 16 календарних днів відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

32. Виплата допомоги у зв'язку з ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, установи, організації, скороченням чисельності або штату працівників відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.
33. Призначення підвищеної стипендії учням і студентам відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.
34. Призначення грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування інвалідам війни відповідно до законів України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та „Про жертви нацистських переслідувань”.
35. Призначення грошової компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян відповідно до законів України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та „Про жертви нацистських переслідувань” та „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”.
36. Призначення деяким категоріям інвалідів грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування відповідно до Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”.
37. Призначення грошової компенсації вартості проїзду особам, які супроводжують інвалідів I та II групи до санаторіїв спінального профілю (двічі – до санаторію, двічі – у зворотному напрямку).
38. Призначення компенсації вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад інвалідам війни.
39. Призначення компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування та на транспортне обслуговування.
40. Забезпечення санаторно-курортними путівками ветеранів війни та осіб, на яких поширюється дія законів України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та „Про жертви нацистських переслідувань”.
41. Забезпечення санаторно-курортними путівками осіб, які постраждали під час проведення антитерористичної операції та яким установлено статус учасника бойових дій чи інваліда війни відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 та пункту 1 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.
42. Забезпечення санаторно-курортними путівками інвалідів з дитинства та інвалідів від загального захворювання.
43. Забезпечення санаторно-курортними путівками громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.
44. Забезпечення путівками на оздоровлення та відпочинок до дитячого закладу дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

45. Видання путівки на влаштування до будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричного пансіонату, пансіонату для ветеранів війни і праці.
46. Видання путівки на влаштування до психоневрологічного інтернату.
47. Видання путівки на влаштування до дитячого будинку-інтернату або молодіжного відділення дитячого будинку-інтернату.
48. Видання путівки на влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до дитячих будинків та загальноосвітніх шкіл-інтернатів, у яких проживають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.
49. Влаштування дітей до притулку для дітей, центру соціально-психологічної реабілітації дітей.
50. Видання направлення інвалідів та / або дітей-інвалідів до реабілітаційних установ сфери управління Мінсоцполітики та / або органів соціального захисту населення (регіонального та місцевого рівнів).
51. Прийняття рішення щодо соціального обслуговування громадянина територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг).
52. Видання направлення на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення.
53. Видання направлення на проходження облМСЕК, ЦМСЕК для взяття на облік та забезпечення автомобілем.
54. Видання посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї.
55. Видання посвідчень інвалідам та дітям-інвалідам до 18 років.
56. Установлення статусу члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни.
57. Установлення статусу „учасник війни”.
58. Установлення статусу „інвалід війни”.
59. Установлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми.
60. Видання посвідчень:
 - особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи категорії 1 серії А;
 - учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 19__ році категорії 2 серії А;
 - особи, яка потерпіла внаслідок Чорнобильської катастрофи, категорії 2 серії Б;
 - учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 19__ році категорії 3 серії А;
 - потерпілого внаслідок Чорнобильської катастрофи категорії 3 серії Б;
 - потерпілого від Чорнобильської катастрофи серії Г;
 - дитини, яка потерпіла від Чорнобильської катастрофи;
 - вкладка до посвідчення громадянина(и), який(ка) постраждав(ла) внаслідок Чорнобильської катастрофи, категорії 1 серії А;
 - вкладка до посвідчення дитини, яка визнана інвалідом, інвалідність якої пов'язана з Чорнобильською катастрофою, серії Д.

61. Видання особі подання про можливість призначення її опікуном або піклувальником повнолітньої недієздатної особи або особи, цивільна дієздатність якої обмежена.
62. Видання дозволу опікуну:
 - на вчинення правочинів щодо: відмови від майнових прав підопічного; видання письмових зобов'язань від імені підопічного; укладення договорів, які підлягають нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації, в тому числі щодо поділу або обміну житлового будинку, квартири; укладення договорів щодо іншого цінного майна;
 - на управління нерухомим майном або майном, яке потребує постійного управління, власником якого є підопічна недієздатна особа;
 - на передачу нерухомого майна або майна, яке потребує постійного управління, власником якого є підопічна недієздатна особа, за договором в управління іншій особі.
63. Видання піклувальнику дозволу на надання згоди підопічній повнолітній особі, дієздатність якої обмежена, на вчинення правочинів щодо: відмови від майнових прав підопічного; видання письмових зобов'язань від імені підопічного; укладення договорів, які підлягають нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації, в тому числі щодо поділу або обміну житлового будинку, квартири; укладення договорів щодо іншого цінного майна.
64. Розгляд звернень та повідомлень з приводу вчинення насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми.
65. Тимчасове влаштування дітей, які залишились без батьківського піклування, у сім'ї громадян (родичів, знайомих).
66. Підготовка рішення органу опіки та піклування про надання дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.
67. Сприяння у взятті внутрішньо переміщених дітей, які прибули без супроводу батьків або інших законних представників, на облік в структурних підрозділах з питань соціального захисту населення.
68. Видання направлень для знайомства з дитиною кандидатам в усиновлювачі.
69. Видання направлення для знайомства з дитиною кандидатам в опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі.
70. Приймання документів для підготовки проекту рішення щодо встановлення опіки, піклування, створення прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу.
71. Видання висновку про можливість бути усиновлювачем.
72. Видання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.
73. Видання копії рішення (розпорядження) про надання дозволу (відмову) на вчинення правочинів щодо нерухомого майна, право власності на яке або право користування яким мають діти.